

ONTVANGEN 22 SEP. 2015

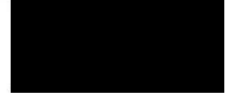
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

2015/28

> Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

Fontys
College van bestuur
T.a.v. Mevrouw E.C. Meijer
Postbus 347
5600 AH EINDHOVEN

**Hoger Onderwijs en
Studiefinanciering**
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Contactpersoon

Datum **21 SEP. 2015**
Betreft Aanvraag macrodoelmatigheidstoets Ad Commerciële Economie

Onze referentie
815805

Uw brief van
30 juni 2015

Uw referentie
JZ/2015/571/mh

Bijlagen
1

Geachte mevrouw Meijer,

Met de brief van 30 juni 2015, door de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs (hierna: CDHO) ontvangen op 1 juli 2015, hebt u mij het voornemen voorgelegd om het Associate degree programma Commerciële Economie als bekostigd deeltijdprogramma te verzorgen in Eindhoven. De opleiding is voorgesteld in het Croho onderdeel Economie en de studielast is door u bepaald op 120 studiepunten.

Advies CDHO

De CDHO heeft mij bij brief van 7 september 2015, kenmerk 2015/28, positief geadviseerd over uw aanvraag. Dit advies, dat integraal onderdeel uitmaakt van dit besluit, treft u hierbij aan.

Een belanghebbende kan tegen dit besluit binnen zes weken na de dag waarop het besluit hem is toegezonden schriftelijk bezwaar maken. De belanghebbende dient daartoe een bezwaarschrift in bij de minister/staatssecretaris van OCW, onder vermelding van "Bezwaar", ter attentie van DUO, Postbus 606, 2700 ML in Zoetermeer. Meer informatie over het maken van bezwaar vindt u op www.bezwaarschriftenocw.nl.

Besluit

Gelet op het bovengenoemd advies van de CDHO, het bepaalde in de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (hierna: WHW) en in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs 2014 (hierna: Beleidsregel), heb ik besloten in te stemmen met uw voornemen om het Associate degree programma Commerciële Economie als bekostigd deeltijdprogramma te verzorgen in Eindhoven.

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor mijn besluitvorming is gelegen in artikel 6.2 van de WHW. Voorts is de Beleidsregel leidraad geweest voor mijn afwegingen.

Motivering

Overeenkomstig het advies van de CDHO concludeer ik dat uw aanvraag voldoet aan de voorwaarden a, b en c van artikel 6 van de Beleidsregel. Voor de nadere motivering verwijs ik u naar het advies van de CDHO.

Croho-procedure

Ingevolge artikel 6.2, zevende lid, van de WHW vervalt dit besluit indien de opleiding niet binnen 10 maanden na dagtekening van dit besluit is geregistreerd in het Croho. Registratie binnen die termijn is niet eerder mogelijk dan nadat de

NVAO een positief besluit heeft genomen in het kader van de toets nieuwe opleiding. In verband met de geldigheidsduur van dit besluit adviseer ik u zo spoedig mogelijk bij de NVAO een aanvraag voor toets nieuwe opleiding in te dienen.

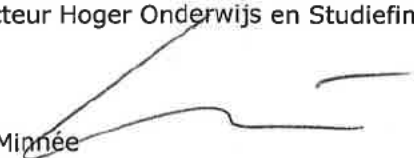
Onze referentie
815805

Een afschrift van deze brief is gezonden aan de CDHO, de NVAO, DUO-Groningen, de Inspectie van het Onderwijs en de Vereniging Hogescholen.

Met vriendelijke groet,

de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
namens deze,
de directeur Hoger Onderwijs en Studiefinanciering,

drs. R. Minnée

CDHO

Commissie
Doelmatigheid
Hoger Onderwijs

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de directeur Hoger Onderwijs & Studiefinanciering
drs. R. Minnée
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Geachte heer Minnée,

datum Hierbij ontvangt u het advies van de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs
7 september 2015 inzake de **aanvraag** nieuwe opleiding van Fontys Hogescholen ten behoeve van
de hbo Ad Commerciële Economie te Eindhoven.

onderwerp
advies nieuwe opleiding
hbo Ad
Commerciële Economie
Fontys Hogescholen
Eindhoven

Ik verzoek u mij een afschrift van uw besluit toe te zenden.

Ik ga ervan uit u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd,
met vriendelijke groet,

ons kenmerk
2015/28

bijlage
advies CDHO

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter CDHO

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
t.a.v. de Minister
mw. dr. M. Bussemaker
Postbus 16375
2500 BJ DEN HAAG

Advies Geachte mevrouw Bussemaker,

Op 1 juli 2015 heeft de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs het voornemen ontvangen van Fontys Hogescholen om de hbo Ad Commerciële Economie als bekostigd Ad-programma in Eindhoven te verzorgen. Op 1 juli 2015 heeft de commissie verzocht de aanvraag aan te vullen. Op 21 juli 2015 heeft de commissie de ontbrekende informatie ontvangen en is de aanvraag in behandeling genomen. Gelet op de zorgvuldige adviesprocedure die de commissie in acht wenst te nemen heeft de commissie de beslistermijn verlengd tot 21 september 2015.

datum

7 september 2015

onderwerp

nieuwe opleiding
Fontys Hogescholen
hbo Ad
Commerciële Economie
deeltijd
Eindhoven

Advies Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

Gelet op het hierna volgende adviseert de commissie u om positief te besluiten op het verzoek van Fontys Hogescholen om de hbo Ad Commerciële Economie als bekostigd deeltijdprogramma in Eindhoven te verzorgen.

ons kenmerk

2015/28

Beoordelingskader

De wettelijke grondslag voor dit advies is gelegen in artikel 6.2 van de Wet op het Hoger onderwijs en Wetenschappelijk onderzoek (WHW). Voorts heeft de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014, verder te noemen de Beleidsregel, voor de commissie als leidraad gediend. Het beoordelingskader treft u in de bijlage bij dit advies aan.

bijlage

beoordelingskader

Omschrijving van de aanvraag

Deze deeltijd Ad van 120 EC is gericht op marketing, onderzoek en de uitvoering van marketingbeleid. Tevens komen praktische vaardigheden aan de orde op het gebied van verkoop, e-marketing en marketingcommunicatie. De opleiding is bedoeld voor personen die op startniveau werkzaam zijn in een marketing- of verkoopfunctie bij een middelgrote of grote onderneming. De Ad is gekoppeld aan de bachelor Commerciële Economie en wordt geregistreerd binnen het Croho onderdeel Economie.

Aanvrager doet een beroep op criteria a, b en c van de Beleidsregel.

De commissie had gedurende de behandeling van deze aanvraag eveneens een aanvraag voor een nevenvestiging van een Ad Marketing Management (deeltijd) van Avans in Den Bosch in behandeling. Conform artikel 4 lid 6 van de Beleidsregel beoordeelt de commissie deze beide voorstellen in samenhang en houdt zij rekening met de mate waarin is voldaan aan de Beleidsregel.

De aanvraag voldoet naar mening van de commissie aan de criteria a, b en c van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium a Beleidsregel

De aanvrager heeft de noodzaak van de opleiding onderbouwd door te verwijzen naar het Ad programma Commerciële Economie (croho 80103) zoals dit reeds door Stenden in Emmen wordt aangeboden. De commissie merkt daarbij op dat Stenden alleen een voltijdvariant aanbiedt en daarmee een andere doelgroep aanspreekt. Inhoudelijk gaat het echter om dezelfde opleiding.

De commissie is van mening dat de aanvraag tevens inhoudelijk vergelijkbaar is met de Ad Marketing Management van Avans en de Ad Commercieel Management van Hogeschool Zuyd. Avans en Zuyd bieden deze Ad in een variant voor werkenden (deeltijd/duaal) aan. Dat maakt deze programma's ook qua opleidingsvorm vergelijkbaar.

Alles overwegend concludeert de commissie dat de aanvraag betrekking heeft op een reeds bestaand programma, waardoor de noodzaak van dit voornemen in termen van de Beleidsregel al is aangetoond. Het voornemen voldoet aan criterium a van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium b Beleidsregel

De aanvrager doet een beroep op een arbeidsmarktbehoefte en gebruikt daarvoor onder andere een onderzoek onder potentiële studenten en werkgevers dat zij in 2013 door onderzoeksbureau Markteffect B.V. heeft laten uitvoeren. Het onderzoek is aanvankelijk uitgevoerd voor een afstudeerrichting Marketing binnen de Ad Small Business and Retail Management (hierna: SBRM). Omdat de aanvrager van mening was dat de functies op het gebied van marketingcommunicatie, marketingmanagement en sales beter passen bij Commerciële Economie is ervoor gekozen om een Ad Commerciële Economie aan te vragen. De aanvrager heeft binnen de driehoek Venlo-Den Bosch-Nijmegen 100 werkgevers geïnterviewd die beslissingsbevoegd zijn met betrekking tot het aantrekken van nieuwe medewerkers of hier zeggenschap in hebben. 37 van de 100 werkgevers hebben kenbaar gemaakt dat er mogelijk 1 of meerdere medewerkers met een diploma van een Ad (marketing/communicatieadviseur, assistent-marketing manager, salesmedewerker) aangetrokken zouden kunnen worden. Het gemiddelde daarbij komt uit op 3 Ad'ers. De commissie vindt de extrapolatie van de aanvrager naar het aantal potentiële werkgevers in de omgeving van Eindhoven tot 13.966 potentieel geïnteresseerde werkgevers onrealistisch. Toch blijkt uit het onderzoek duidelijk dat werkgevers van mening zijn dat sprake is van een (regionale) arbeidsmarktbehoefte. De commissie heeft de resultaten van dit onderzoek in positieve zin meegewogen bij haar beoordeling.

De aanvrager heeft tevens een beroep gedaan op het ECABO onderzoek: *De Behoeve aan Ad-opleidingen in het ECABO domein, maart 2014* en de resultaten van de *HBO-Monitor 2014*. Het ECABO onderzoek geeft aan dat 19% van de geraadpleegde werkgevers een grote behoefte heeft aan medewerkers op Ad-niveau. 8% van de werkgevers geeft aan dat behoefte is aan opschaling van het zittend personeel met een Ad-opleiding. De commissie heeft deze gegevens geverifieerd en constateert dat landelijk 1193 leerbedrijven (hierna: respondenten) kenbaar hebben gemaakt dat zij een kleine, kleine noch grote, grote of een hele

pagina 3 van 6 grote behoefte zien aan commercieel opgeleide Ad'ers. 454 van de 865 respondenten heeft in hetzelfde onderzoek aangegeven dat de behoefte aan opscholing van zittend personeel heel groot, groot, klein noch groot of klein is. De overige werkgevers zeggen dat er geen behoefte is. Uitsplitsing van deze gegevens naar de regio Zuidoost duidt op een opscholingsbehoefte van ongeveer 100 werknemers. Uit de resultaten van het ECABO onderzoek blijkt dat sprake is van een behoefte aan opscholing van werkenden in de commerciële sector. Hierbij dient opgemerkt te worden dat deze indicatie geen betrekking heeft op een bepaald tijdvak. Op grond van deze gegevens is het niet mogelijk de omvang van de jaarlijkse behoefte te berekenen.

Studenten van deze Ad dienen werkzaam te zijn in een marketing- of verkoopfunctie bij een middelgrote of grote onderneming. Omdat deze studenten al deel uitmaken van de arbeidsmarkt zal dit deeltijdprogramma geen extra druk op de arbeidsmarkt genereren. Dat betekent ook dat de negatieve arbeidsmarktperspectieven van het ROA binnen de sector hbo economie, zoals deze zijn opgenomen in *De Arbeidsmarkt naar opleiding en Beroep tot 2018* niet rechtstreeks van toepassing zijn op deze deeltijd Ad.

Op grond van de HBO Monitor blijkt dat de werkloosheid van afgestudeerden van de deeltijd- en duale hbo bachelor Commerciële Economie lager ligt dan voor de afgestudeerden van de voltijd variant: 6,8% (vt), t.o.v. 3,6 % deeltijd en 0% duaal). 93% van de afgestudeerden van de deeltijdopleiding had in 2014 werk. Voor de duale variant gold dit voor 88% van de afgestudeerden en voor de voltijdvariant voor 70% van de afgestudeerden. Hoewel de cijfers geen informatie geven over de Ad geven zij wel een indicatie van de verwachte perspectieven van deeltijd- en duale studenten. Dit is logisch omdat deze studenten al een baan moeten hebben voordat zij aan een deeltijd- of duale opleiding beginnen.

De commissie is van mening dat de aanvrager de arbeidsmarktbehoefte voor opscholing van werkenden in voldoende mate aannemelijk heeft gemaakt. De werkveldadviesraad voor de bachelor Commerciële Economie heeft eveneens positief gereageerd over dit voornemen. Bij de beoordeling heeft de commissie het feit betrokken dat deze studenten al over een baan moeten beschikken. Het voornemen voldoet aan criterium b van de Beleidsregel.

Beoordeling criterium c Beleidsregel

De aanvrager heeft geen beroep gedaan op de zwaartepuntvorming. Wegens het ontbreken van een beroep op de zwaartepuntvorming dient de aanvraag aan alle criteria van artikel 6 lid c te voldoen.

Vanaf 2 juli 2015 is op de site van de CDHO kennis gegeven van het voornemen van Fontys Hogescholen om de Ad Commerciële Economie in Eindhoven als deeltijd programma aan te bieden. Hiermee is aan de instellingen voor hoger onderwijs de mogelijkheid gegeven om hun zienswijzen op dit voornemen kenbaar te maken. Op 15 juli 2015 heeft de CDHO een zienswijze van Avans hogeschool ontvangen. Avans motiveert haar zienswijze als volgt: Avans is voornemens om bij elke bacheloropleiding die zij in deeltijd aanbiedt een Ad vorm te geven. Avans is aangesloten bij het AD7-overleg, het overleg tussen hogescholen die een voortrekkersrol willen spelen bij de ontwikkeling van de Ad en de flexibilisering van het onderwijs voor volwassenen. In de regio Brabant-Zeeland wordt momenteel in samenwerking met de ROC's gewerkt aan een Academy naar analogie van de

pagina 4 van 6 Rotterdam Academy. Aanvrager geeft aan dat het in Midden- en Oost-Brabant nog niet gelukt is om dergelijke afstemming met Fontys en de HAN te realiseren, ten gevolge waarvan twee vrijwel vergelijkbare aanvragen bij de CDHO voorliggen. Avans acht dit vanuit de gedachte om een Ad-Academy op te richten niet wenselijk. De CDHO is van mening dat samenwerking op het gebied van Ad's tussen hogescholen onderling heel nuttig kan zijn, met name als dergelijke samenwerking steun vindt binnen de Vereniging Hogescholen. Een dergelijke samenwerking impliceert echter niet dat individuele hogescholen niet meer gerechtigd zijn om zelfstandig een Ad aan te vragen. In de negatieve zienswijze van Avans zijn geen argumenten aangedragen waaruit blijkt dat Avans substantieel negatieve effecten ondervindt van dit voornemen.

Binnen het niet bekostigde onderwijs biedt de LOI de Ad Marketing Management aan. Deze Ad verschilt in kosten nauwelijks ten opzichte van een bekostigd Ad-programma (4152 t.o.v. 3902 euro voor twee jaar). Het onderwijs bij de LOI is tevens klassikaal te volgen. Business School Nootboom biedt een Ad Marketing Management aan. De kosten van de Ad Marketing Management bij particuliere Business School Nootboom zijn niet opgenomen op hun website. De kosten van de Ad Marketingcommunicatie van Schoevers opleidingen bedragen 7.400 euro per jaar. Dit is aanzienlijk hoger dan het collegegeld voor de Ad van de LOI of van Fontys. De instroomcijfers van de opleidingen van de LOI, Business School Nootboom en Schoevers worden jammer genoeg niet door het onbekostigde veld ter beschikking gesteld aan de commissie, zodat de commissie niet in staat is het belang van deze onbekostigde opleidingen te wegen. Bovendien heeft de CDHO van deze drie private hogescholen geen zienswijze over het voornemen ontvangen.

In de onderstaande tabel is de instroom binnen het relevante opleidingsaanbod in kaart gebracht:

	2010/2011	2011/2012	2012/2013	2013/2014
Avans: Ad Marketing Management (dt) Breda	11	12	11	14
Zuyd: Ad Commercieel Management (vt+du) Sittard	0	21 (waarvan du: 11)	40 (waarvan du: 9)	43 (waarvan du: 7)
Stenden: Ad Commerciële Economie (vt) Emmen	0	0	5	22
Totaal aantal eerstejaars	11	33	56	79

Bron: draaitabel instroom Vereniging Hogescholen

De commissie is van mening dat de opleiding SBRM niet vergelijkbaar is met de aanvraag. De commissie constateert dat de landelijke instroom binnen vergelijkbare opleidingen stijgt. De aanvrager verwacht in Eindhoven een aanvankelijke instroom van 22. Deze instroom zal na een aantal jaren volgens de aanvrager groeien tot 39. De commissie is van mening dat deze verwachting reëel is. De aanvrager heeft de interesse onder mbo studenten voor deze opleiding gepeild. Uit deze peiling bleek dat 56 mbo'ers deze Ad bij Fontys zeker in overweging zou nemen. Naast mbo'ers zullen ook havisten en vwo'ers met enkele jaren werkervaring en hbo'ers die in een andere functie zijn terechtgekomen dan

pagina 5 van 6 waarvoor zij zijn opgeleid deel uitmaken van de doelgroep. De commissie is van mening dat de aanvrager aannemelijk heeft gemaakt dat er voldoende interesse is onder potentiële studenten.

Het landelijke opleidingsaanbod voor werkenden (deeltijd en duaal) is beperkt tot Sittard-Geleen en Breda. Het regionale aanbod (regio Zuidoost) wordt op dit moment alleen verzorgd door de Hogeschool Zuyd. In 2013-2014 stroomden er 7 studenten in deze opleiding in. Dit betekent dat er landelijk in totaal 30 reeds werkenden Ad'ers worden opgeleid voor deze functies. Uit de peiling van ECABO in 2014 kwam naar voren dat werkgevers landelijk uitgingen van een behoefte aan 454 Ad'ers. De indicatie voor de regio Zuidoost Nederland betrof 100 Ad'ers. Aangezien er op dit moment per jaar pas 30 werkenden instromen in een commercieel Ad-traject is de commissie van mening dat zowel landelijk als regionaal voldoende ruimte is voor dit initiatief. Voorts is de commissie van mening dat na de start van deze Ad in Eindhoven er nog ruimte is voor vergelijkbare initiatieven, zoals bijvoorbeeld de nevenvestiging van de Ad Marketing Management van Avans hogeschool in Den Bosch.

De commissie is van mening dat de inbedding binnen de regionale kennisinfrastructuur in voldoende mate is verzekerd. De opleiding wordt verzorgd op de locatie van de bacheloropleidingen Commerciële Economie, SBRM en IBMS in Eindhoven. Er is tevens een lectoraat dat mede wordt ingezet ter ondersteuning van de ontwikkeling van kennis en toegepast onderzoek binnen deze Ad.

De commissie is van mening dat de aanvraag voldoet aan criterium c van de Beleidsregel.

Gelet op het vorenstaande adviseert de Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs u om positief te besluiten op het voorliggende verzoek.

De Commissie Doelmatigheid Hoger Onderwijs

drs. P.M.M. Rullmann
voorzitter

Bijlage:

Beoordelingskader macrodoelmatigheid nieuwe opleiding

Aan de hand van de in de Beleidsregel doelmatigheid hoger onderwijs van 3 juli 2014 genoemde voorwaarden worden voornemens tot het verzorgen van een nieuwe opleiding beoordeeld op doelmatigheid. Een nieuwe opleiding kan volgens artikel 6 van deze Beleidsregel alleen doelmatig worden geacht indien het voornemen voldoet aan de criteria a, b en c.

Volgens criterium a heeft het instellingsbestuur aangetoond dat uitbreiding van het landelijk aanbod met de nieuwe opleiding noodzakelijk is en dat de vernieuwing niet kan worden gerealiseerd binnen het landelijk bestaande opleidingsaanbod.

Volgens criterium b heeft het instellingsbestuur aangetoond dat er behoefte bestaat aan de nieuwe opleiding, zijnde overwegend een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend maatschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte, dan wel een overwegend wetenschappelijke behoefte in combinatie met een arbeidsmarktbehoefte.

Volgens criterium c dient het instellingsbestuur aan te tonen dat er in het landelijk onderwijsaanbod ruimte is voor de opleiding. Indien de voorgenomen opleiding aansluit op zwaartepunten die de instelling heeft vastgelegd in de prestatieafspraken¹, wordt aangenomen dat is voldaan aan criterium c, tenzij naar het oordeel van de Minister reeds voldoende opleidingen in de behoefte kunnen voorzien.

¹ In de beschikkingen tot toekenning van de prestatiebekostiging heeft de Minister geen uitspraken gedaan over de doelmatigheid van eventueel in het voorstel aangekondigde nieuwe opleidingen of vestigingsplaatsen.